

אוסף עזרא אוריון
ארכיון אמנות במרחב הציבורי
Ezra Orion Collection
Public Art Archive

כותרת: תערוכות קבוצתיות - אולטימה
התכתבויות, גזרי עיתון

מיקום בארכיון

ארגז: 9, תערוכות קבוצתיות

תיק: 3

תת תיק: 1

**Title: Group Exhibitions - Ultima
Correspondence, news clips**

Location in Archive

Box: 9, Group exhibitions

Folder: 3

Sub folder: 1

המכון לנוכחות ציבורית
המרכז הישראלי לאמנות דיגיטלית, חולון
archive@digitalartlab.org.il לחומרי המקור צרו קשר דרך

The Institute for Public Presence
The Israeli Center for Digital Art, Holon
For original materials please contact us at archive@digitalartlab.org.il

עיריית רחובות
מרכז תרבות ע"ש מ. סמילנסקי
הבנים 13 רחובות טל' 08-492339

לכבוד

מ/ר ע. עזרא

אוסף עזרא אוריון
אישור על ביטוח כל הסכומים ליצירת אמנות

הריני להביא לידיעתך כי יצירת האמנות שבבעלותך המבוקשת בטופס הנלווה לאישור זה ואשר
תוצגה במרכז תרבות ע"ש מ. סמילנסקי בתאריכים 23.5.98 - 31.5.98, בוטחו על ידי
בפוליסת כל הסיכונים/תערוכות לפי הערכים שנגמסו על ידך והצויינים בטופס הנ"ל.

הביטוח כולל הובלת היצירות מבייתך אל המרכז ובחזרה תוקפת הביטוח 24.5.98 - 31.5.98
Public Art Archive

במקרה נזק ישופה האמן בערך הפריט המתואר ברשימה המצורפת, המועברת לחברת הביטוח, למעט
השתתפות עצמית כמתחייב מהפוליסה.

מנהל מחלקת וכסים וביטוחים
מר יהודה כהנא

רשימת יצירות אמנות שנמסרו לתצוגה פתחונית: אולפן

מרכז תרבות ע"ש מ. סמילנסקי
הגלריה העירונית לאמנות
רחובות ת.ד. 1345

שם בעל היצירות: אפרת אלרון

מס' יצירה	שם היצירה	שנה	טכניקה	מידות	ערך אומדן
1.	סדר קתגוריה	92	צילום על אל	180 x 120	\$ 300
2.	סדר קתגוריה	92	צילום על אל	180 x 120	\$ 300
3.	סדר קתגוריה	92	צילום על אל	180 x 120	\$ 300
4.	סדר קתגוריה	92	צילום על אל	180 x 120	\$ 300
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.	אוסף עזרא אוריון				
12.	ארכיון אמנות במרחב הציבורי				
13.					
14.	Ezra Orion Collection				
15.	Public Art Archive				
16.	<small>מרכז תרבות ע"ש מ. סמילנסקי הגלריה העירונית לאמנות רחובות ת.ד. 1345</small>				
17.					
18.					
19.					
20.					

אישור:

הנני מאשר/ת כי יצירות האמנות הנ"ל שנמסרו על ידי לתצוגה במוסדכם, הוחזרו לידי בתאריך

חתימה:

לנבוי:

אוסף עזר אוריון
ארכיון אמנות במרחב הציבורי

ארכיון אמנות
ארכיון

Ezra Orion Collection
Public Art Archive

ארכיון

ארכיון אמנות

שני בקר 84990

מינהל התרבות

מוזיאון "יד-לבנים"

אתר הנצחה - קרית מוזיאונים

עיריית פתח-תקוה

מוזיאון ההנצחה ומורשת הגבורה • מוזיאון "זכר-ראשונים" • המוזיאון לאמנות

ה ז מ נ ה

הננו מתכבדים להזמין אתכם לערב מיוחד (למוזמנים בלבד!) שיתקיים לרגל תערוכה "אולטימה", במוזיאון "יד-לבנים" פתח-תקוה, ביום חמישי, 25.2.93 בשעה 19.00.

בתוכנית: * מיפגש עם האמנים

* הרצאת פרופ' שלמה גורא אהרן:
"מיתו ארכיון אמנות במרחב הציבורי"

* כיבוד קל

התערוכה שניפתחה לקהל הרחב ביום 16.1.93 ואמורה להינעל ב-6.3.93, הופקה על-ידי מוזיאון "יד-לבנים" פתח-תקוה, מוזיאון ערד, מוזיאון הרצליה לאמנות והגלריה העירונית לאמנות, רחובות.

Ezra Orion Collection

האמנים המשתתפים בתערוכה הם: דב אור-נר, בני אפרת, ראובן ברמן-קדים, אבי ברג, דודו מזח, משה ניניו, אבי סיטון, דורית פלדמן, יאשה צירינסקי וגבי קלזמר.

נשמח לראותכם בערב זה

מרדכי מרמ
מנהל המוזיאון

דליה לוי
אוצרת המוזיאון לאמנות

10.2.93

אגודת הציירים והסבלים בישראל
Jerusalem, 12 Shmuel Hanagid St., Tel. 252636 - ירושלים, רח' שמאל הנגיד 12 טל' 252636

לכבוד

עזרא אוריון

שלום רב,

אנו מתקדמים בקצב מזורז לקראת התערוכה והגענו לשלב איסוף החומר לקטלוג. הקטלוג יבוצע בשחור-לבן ולשם כך אנו זקוקים לפריטים הבאים:

א. צילום שחור-לבן באיכות גבוהה של מודל או רישום או תרשים או פרספקטיבה, עפ"י בחירתך.

ב. שמך בעברית ואנגלית. ארכיון אמנות במרחב הציבורי אוסף עזרא אוריון

ג. שם העבודה בעברית ואנגלית.
ד. טכסט מודפס באורך של עד 110 מילה המתאר/מסביר את העבודה/פרוייקט.

Ezra Orion Collection

Public Art Archive

ה. והיה וקיימות מידות לעבודה אנא רשמו אותן.

כמו-כן קיימת אפשרות למשתתפים לקיים הרצאה שקשורה בעבודתם במהלך התערוכה. המעוניינים בכך יצרו קשר עם בית האמנים.

מאחר ועלות התערוכה היא גבוהה מאד, אנו נאלצים לגבות סכום של 200 ש"ח למשתתף שתמורתם יקבל כל משתתף כ-7 קטלוגים. ההמחאה לפקודת בית האמנים. תאריך סופי לקבלת החומר הוא 1.3.93. הכתובת: בית האמנים, רחוב שמואל הנגיד 12, ירושלים 94592, טל; 02-252636

בברכה,

רות צדקא - מנהלת.

העתקים: דוד גוגנהיים
ישראל הדני.

מרכז תרבות בערד ע"ש סמואל רובין בע"מ

רח' א. בן-יאיר 28, ת"ד 63 ערד, 80750; טל: 957747, 958588, 057-958283 בקס: 952038

מוזיאון ערד

עבודות/מא+מוז' 3
י"ד באדר תשנ"ג
7 במרץ 1993

לכבוד

אוריין

שלום רב!

אוסף עזרא אוריין

אני שמחה להודיעך, אשתדל ותיקרת המוצגות המתערוכה "אולטימה" - תבישת החלל החיצון באמנות ישראלית עכשווית - עוברות למוזיאון ערד ב-9.3.93.

התערוכה תוצג במוזיאון בין התאריכים 13.3.93-31.3.93.

מכיוון שהקטלוג עדיין אינו מוכן נאלצתי להקדיש את זמן התערוכה. הארוע הרישמי יתקיים כאשר תוצג התערוכה בגלריה ברחובות. נשמח לארח אותכם!

בברכה,
מירי טרגן
מנהלת המוזיאון

העתק:
רחל בראודה, מנהלת המתנ"ס

מינהל התרבות

מוזיאון "יד-לבנים"

אתר הנצחה - קרית מוזיאונים

עיריית פתח-תקוה

מוזיאון הנצחה ומורשת הגבורה • מוזיאון "זכר-ראשונים" • המוזיאון לאמנות

י"ח באדר תשנ"ג
11 במרץ 1993

מוז/3-1037

לכבוד
עזרא אוריון
מדרשת בן-גוריון
שדה בוקר 84990

שלום רב,

אוסף עזרא אוריון
ארכיון אמנות במרחב הציבורי

ברצוננו להודות לך על שיתוף הפעולה עמנו, בהקמתה של תערוכת "אולטימה" במוזיאון "יד-לבנים" פתח-תקוה.

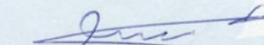
התערוכה עברה למוזיאון עד ותוצג שם מ- 13.3.93 ועד 31.3.93. לאחר מכן היא תעבור לגלריה עירונית דחובות, ומשם למוזיאון הרצליה.

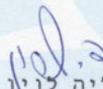
מצ"ב תצלומים מכתבות שהתפרסמו בנושא התערוכה עד כה.

Ezra Orion Collection

אנו שמחים להביא לידיעתך את תוצאות התערוכה נמצא בשלבי הפקה מתקדמים.

בברכה,

מרדכי מרמר
מנהל המוזיאון

דליה לויין
אוצרת המוזיאון לאמנות

ת ע ר ו כ ו ת

23 4.93

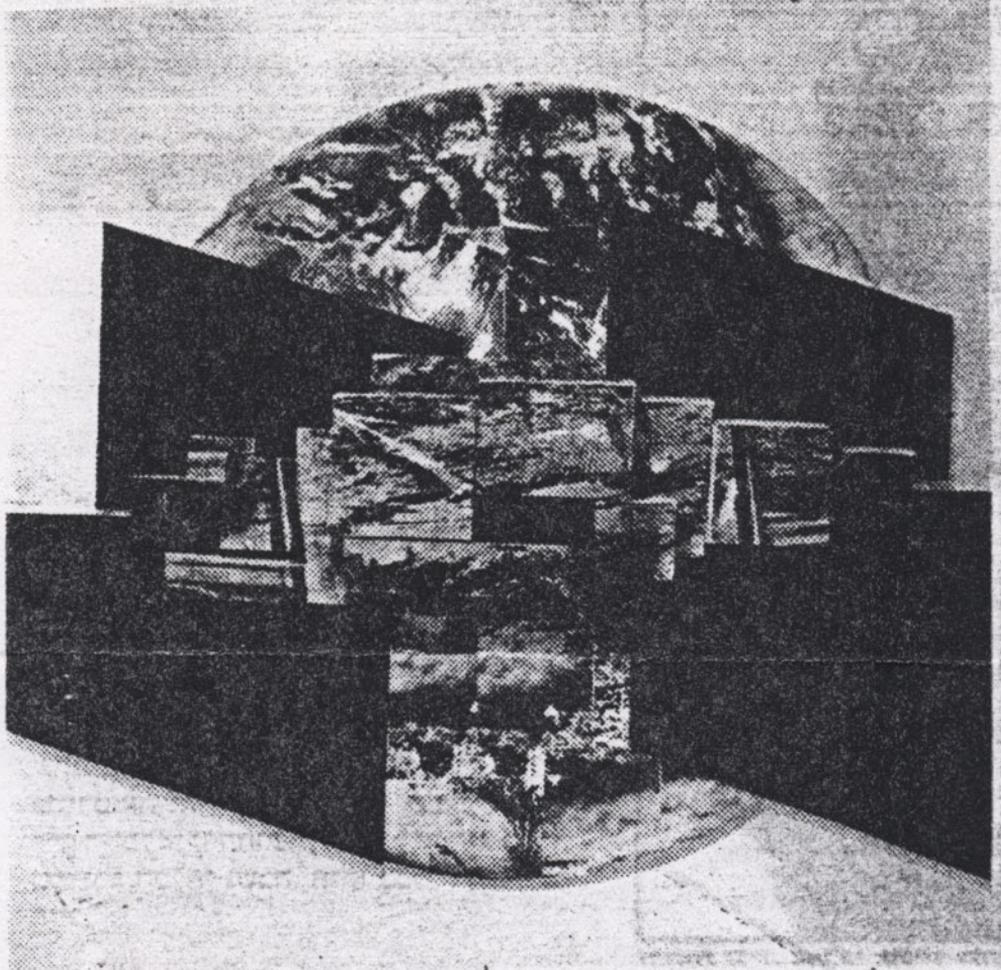
ה'תשנ"ג

הגבול האחרון

"אולטימה". בין הפיזי למטפיזי. הגלריה העירונית לאמנות. רחובות. הפקה משותפת של מספר מוזיאונים

העוצמה, החרדה, הנגיעה בגבולות שבין הפיזי למטפיזי, בין עולמות מוכרים לעולמות נסתרים, והפנטזיה המתעתעת שבין מציאות ודמיון, מתחברים היטב עם מה שאנו מכנים "חלל". חלל חיזון, שניתן להכרה באמצעים טכנולוגיים, חלל תר-דתי-פנימי, שקיים כשהיחיד מסתכל אל תוך עצמו, וחלל בדוי - המומצא על ידי האדם בעזרת אמצעי הדמיה. מולם ניצבת ההכרה העצמית של האדם: כוח מול כוח, או אפסות אנושית מול עצמת היקום האדירה (והשימוש במושגים גראנדיוזיים כמעט, מתבקש בעיסוק מן הסוג הזה). ידיעת העולם אינה פותרת עדיין את המסתורין של היקום.

גם האמנות התלבטה מאז ומעולם, ביחסים שבין החומרי לרוחני. אמנים ניזונו מן המדע, הפילוסופיה והאמנות הדתיות, ונתנו להם ביטוי ביצירותיהם. התערור-כה "אולטימה" בגלריה העירונית, מנסה לגעת בסוגיה החללית, עם התייחסות אישית, שנעה על קו הרצף שבין הבדוי לאמת, בין חקיים לאנטי חומר. העבודות מציגות תפיסות שונות דודו מזה, דורית פלדמן ויאשה צירינסקי משתמשים בעדויות מצולמות ואיורים מדעיים. בני אפרת חרד משואה אקולוגית ואבי סיטון יוצר כלי תעופה מקורקים. דב אורנר מציג תא סולארי, ברזל ונאון, עדות לרצף שאיפתו של האדם לגלות את סודות היקום. ראובן ברמן-קדים קושר את העכשיו עם מיתוסים מן העבר. אבי ברג מבצע חתך בשלמות העגול, וחוזר ומחבר אותו באופן לא סימטרי, גבי קלזמר מנסה ליצור ייצוג של חלל בארבעה פאנלים ענקיים. אבי ברג מציע ביטוי חדש לתפיסה רומנטית של מסתרי החלל. עזרא אוריון רואה בחלל אמצעי ליצירת פיסול בין גלאקטי (הוא מכנה את עבר דותו: סופר קתדרלה. העבודות מוקמו בצורה מעניינת לתוך חלל הגלריה, כמעין קתדרלה זעירה עם פתחי הצצה לגרמי היקום של האמנים השונים המוצגים). הביקור בגלריה הפעם, הוא חוויה מסוג אחר. חוויה למכורים לזיאנר המדע הבדיוני, כמו גם לחובבי אמנות מן השורה וסתם סקרנים. קחו את הילדים ולכו להתענג מחוויה שיש בה משהו מן הפנטזיה של הצצה לעולמות אחרים, עם קמ-צוף או שניים של חומר למחשבה.

מתוך "אולטימה": יאשה צירינסקי, ללא כותרת

ת ע ר ו כ ה

מסע בין כוכבים

"אולטימה", תערוכה נושא גלריית בית התרבות, חזובות

"אולטימה" מציגה אמנים ישראלים עכשוויים אשר עוסקים ביצירתם בתחום החלל החיצון. בשנים האחרונות מתעסקת האמנות הישראלית בנושאים אשר בשנות ה-50 וה-60 לא העלו על הדעת כי יעניינו את הישראלי החדש. בו בזמן שדור הבי-סיס של האמנות הישראלית דן בבעיית האוויר המקומי והקשר ציונות-יהדות, מתנתק הדור הנוכחי מבעיית הזהות ונותן לעצמו חופש לגעת בבעיות צריכה, זיוף וטכנולוגיה, בדיוק כמו עמיתיו שמעבר לים.

את נופי טבריה או חלוצי הכבישים מחליפים נופים קוסמיים על כוכבי הלכת וסימוני שטח מדעיים. עיסוק בתחום החלל מתעלם לחלוטין ובמרוצה מהישראליות, יצירות האמנות האלה מובנות

באותה מידה לאירופי, לאמריקני או לישראלי. בפתח חלל התערוכה ובמרכזו ניצבים הפנלים המצולמים של עזרא אר-רון, אמן יוצא דופן בנוף המקומי, שכן הוא הפך את פעולת שיגור קרן לייזר לחלל ליצירת אמנות. לטעמו אמנות טוטלית היא כזו שפועלת בחלל. ב-27 באפריל 1992 שיגר אוריון קרן לייזר מסוכנות החלל הישראלית בברג'יורא ליצירת "ספר קתדרלה 1" בחלל.

דור פלדמן מציג כמה אובייקטים היצורים ממתכת ומדרכים מתיאור מקום המבדיל חלל חיצון, ובו שתולים שרידים או רמזים לחפצי חלל.

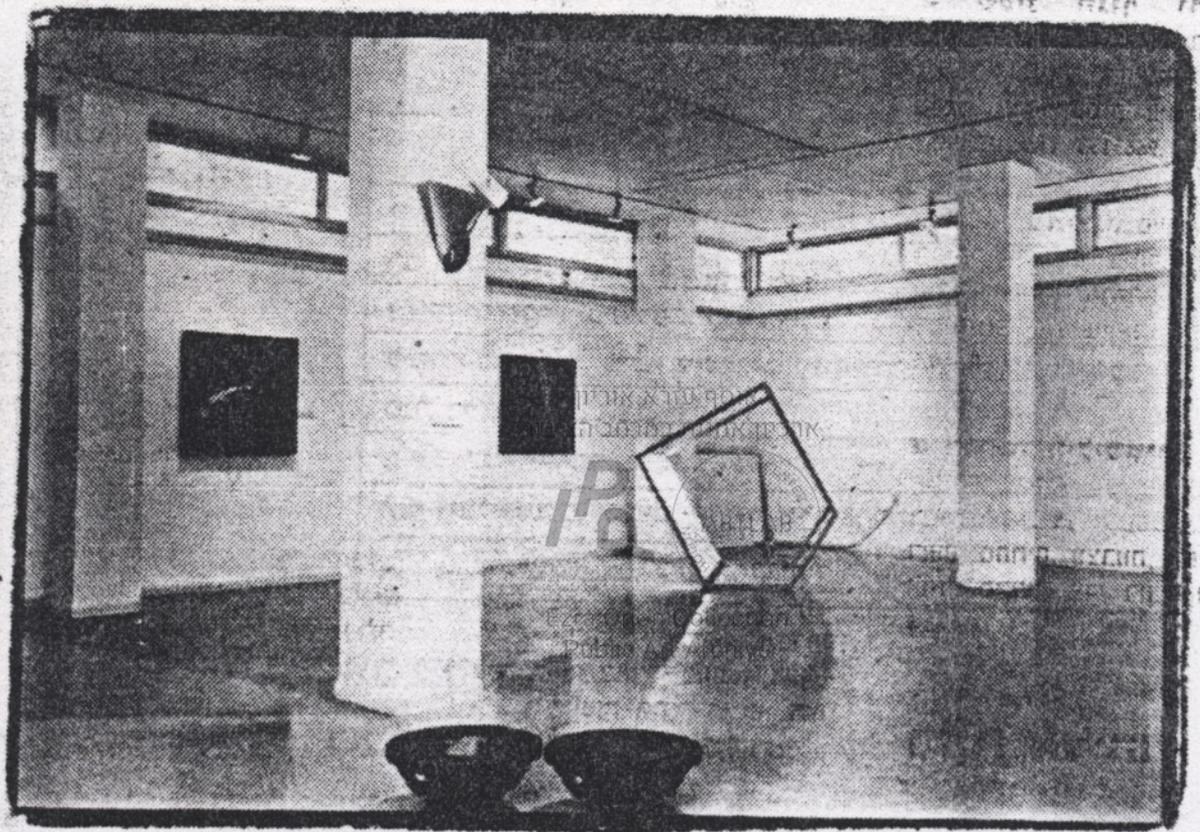
גבי קלזמר מציג עבודה יוצאת דופן בתערוכה, ציור רחב המתאר במשיכות אופקיות שקיעות בצבעים שונים. המבט האיך סופי לעבר הבלתי נדע מוביל אותנו מתיאור השקיעה אל החלל, בניגוד ליתר האמנים שמצנזרים אותנו מידיה אל כוכב הלכת.

דודו מזה, בני אפרת ואבי ברג מש-רטטים מפות, מחדדים ומקצים שטחים בחלל. מעניין כי אי הוודאות, הסדויות המסתורין שאופפים את מחקר החלל בשנים האחרונות "עובדים" לטובתם.

אבי סיטון וראובן ברמן קדים בתנים אובייקט סביבתי ששואב את צורתו מהחלל החיצון. איך ספק שהצורניות של המוצרים ופני החקשורת בשנים האחרונות השפיעו על אמנים אלה.

התערוכה תלויה ומעוצבת באורח מאוד ברור ומדויק והיא מעלה כמה שאלות עקרוניות באמנות: ראשית, מדוע להרחיק ערות עד לחלל החיצון? יש בעיות קשות גם על הכדור שלנו. שנית, מידת הקונקרטיזם וההתחייבות, נדמה כי לעתים זו בריחה נוחה ומקלה לתאר מקום שאין דומה לו, וחוקי הגרודיטציה פועלים בו אחרת מהמוכר לנו.

ולבסוף לא תמיד ברור אם המקומות המתוארים עושים טוב או רע לאדם, או ליתר דיוק מה היחס בין המחקר, המדע והמסתורין בחלל החיצון, לבין אמירה כזו או אחרת על קיומו של האדם כאן ועכשיו?

צילום : אריאל בשור

אולטימא.. תערוכה בגלריית בית התרבות ברחובות.

יום שישי, ט"ז אייר תשנ"ג - 7.5.1993

מינהל התרבות

מוזיאון "יד-לבנים"

אתר הנצחה - קרית מוזיאונים

עיריית פתח-תקוה

מוזיאון ההנצחה ומורשת הגבורה • מוזיאון "זכר-ראשונים" • המוזיאון לאמנות

ט' בשבט תשנ"ג
31 בינואר 1993

מוז/3-1091

לכבוד
עזרא אוריון
מדרשת שדה בוקר 84990

אוסף עזרא אוריון
ארכיון אמנות במרחב הציבורי

שלום רב,

אנו מודים לך על שיתוף הפעולה בהקמת תערוכת "אולטימה". התערוכה נפתחה לקהל בתאריך 16.1.93, לצאת פתיחה חגיגית.

בתאריך 25.2.93 בשעה 19:00 יתקיים מיוחד, לאמנים המשתתפים בתערוכה ולמוזמנים אישיים.
פרטים נוספים על הערב ישלחו במועד מאוחר יותר.

אם ברצונך להזמין מוזמנים אישיים, אנא, הודיעני שמות וכתובות.

דליה לויז
אוצרת המוזיאון לאמנות

- 4 אהרם ונחיה
- 1 מוטי אהר
- 1 יזא באונה
- 1 מיכה לוי

לינה ארז
רוזא מנח

Tangible to the Sublime

By Angela Levine

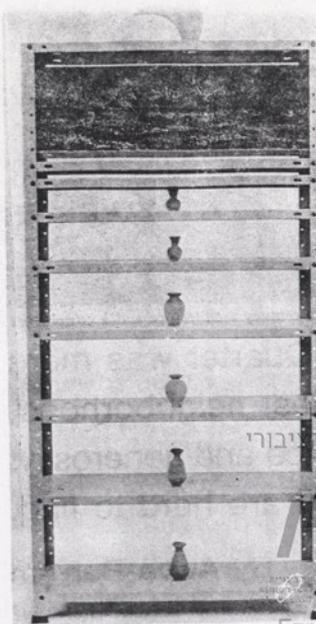
Two attractive exhibitions at provincial museums are poles apart in theme, aims and spirit.

The first show, "Objects of Desire," subtitled "Personal Objects in Israeli Art" represents curator Heli Govrin's delayed reaction to "Life-Size, a Sense of the Real in Recent Art" (Israel Museum 1990, curator Suzanne Landau) which underlined a current vogue, both here and abroad, for creating impersonal objects of art.

Govrin has selected installations, sculpture and paintings by 10 local artists in order to prove that there are still many Israelis treating objects in a personal and emotional way. Her theory is best supported by the exuberant paintings of **Nora Frenkel** and **Arie Berkowitz** in which simple items – a kitchen colander, a few poppy heads (Frenkel), plates, a carved table leg (Berkowitz) – become dynamic vehicles for joy or nostalgia.

Similarly, Druse painter **Assad Azi's** approach is highly subjective. His altar-like panels are compounded from design elements and small objects drawn from classical and oriental sources as well as folk art. In two cases, the surface of his reliefs has been covered in white, opaque paint. An ominous gesture, which may symbolize stifled self-expression (the artist, his community?) or be meant to evoke walls whitewashed to cover graffiti.

But, contrary to the curator's aims, the majority of artists taking part in this show

Doron Yahalom: installation
(Bat Yam Museum)

come across as exploring the same general issues that concerned Joseph Beuys, Jeff Koons, Allan McCollum, Robert Gober and the other participants, foreign and Israeli, in the 1990 Israel Museum presentation.

The **Gaia Tchetchik/Nona Orbach** team's delightful display of winged chariots, derived from classical art and mythology but made of commonplace materials (papier mache joined to rusted parts of agricultural implements) set one thinking about past and present criteria for a museum/gallery exhibit, a question first raised in New York in 1917 when Duchamp mounted a bicycle wheel on a stool and labeled it art. From a similar standpoint, one examines **Drora Dominey's** precisely organized installation which subtly alters the color,

with the setting of a kitchen easel, drinking glasses, a baby's bath. In doing so, she eradicates their functions, transforming them into works of art.

Some exhibits in this show suffer from a patent lack of originality. **Naomi Shalev's** installation "What's a Transparent Hare Doing Here?" with its animal motif, showcases and cute porcelain figures, draws ideas from both Koons and Beuys's famous 1960s performance: "How to Explain Art to a Dead Hare," without making any novel statement.

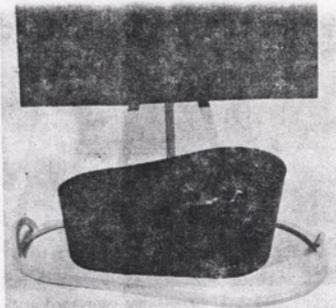
Also taking part are **Dvora Morag, Doron Yahalom, Dan Zakheim.** (Bat Yam Museum.) Till February 28.

Public curator **Dahlia Levine** has assembled a splendid collection of painting and sculpture by 11 first-rank artists whose recent work reflects a yearning for the infinite and the intangible.

Entering the large rectangular gallery, one is overwhelmed by a sense of order and peace. Immediately (as planned), the eye is drawn to the far wall where, hung low as one unit, are five superb paintings by **Gabi Klasmer** portraying distant horizons at different times of day and night. This masterwork (originally exhibited in 1983 as separate units) achieves a deft modernistic balance between a romantic conception of nature and a mechanical, uninvolved approach to painting.

Because of the power and dominant position of **Klasmer's** exhibit, others seem diminished in importance, or have had their character changed. **Avi Setton's** endearing constructions – impotent flying machines capped with bird-like heads – sited overhigh near the gallery ceiling, look like gods protecting the entrance to a painted sanctuary; while aligned on the floor, **Moshe Ninio's** exhibits "A Pair of Puddles" (in which the blackened glass of two loudspeakers become the vehicle for yet another of his amorphous light-ringed silhouettes) could be mistaken from afar for prayer stools, or containers for votive fires.

But there are other, splendid paintings. **Dudu Mezach's** lunar fantasies, for instance. Over a matrix of Xeroxed photographs, he paints and sculpts the pitted craters of the moon, probing its surface with steel prongs and calipers. **Mezach's** imagery seems to refer

Drora Dominey: installation
(Bat Yam Museum)

not only to the clumsy equipment once used by ancient astronomers and scientists, but to present-day dreams of conquering and exploring the unknown.

One such local dreamer is **Ezra Orion**, whose ambition to plant sculptures in space once led him on a trek in the early 1980s to find a "spiritual take-off course" in the Annapurna basin of the Himalayas. Over the past five years he has fired several energy beams into the cosmos from the Israel Space Agency. Now, mockup photographs in the gallery illustrate his next project, slated for the year 2000, when artist-scientists around the world will simultaneously launch a "super-cathedral" into outer space.

Benni Efrat is represented in this show by a rather formal pattern-cum-symbolic painting from 1987 featuring a phosphorus-rimmed globe exploding into chaos, part of a multimedia series discoursing on ecological disasters. This work would have been more at home in the recent Tel Aviv University Gallery's exhibition "Postscripts – End Representations in Contemporary Israeli Art" (in which Efrat participated). In the current setting, Efrat's warning message is contrary to the concepts of order, beauty and a world without end which illuminate all the other pieces. Also participating are **Avi Berg, Yasha Cyrinski, Dorit Feldman** and **Dov Or Ner.** Recommended. (Petah Tikva Museum.) Till mid March. ♦

בירד מידע ותעסוקה, שנערך בוהכל הספורט
 בפתח תקוה.
 הכנס אורגן בידי אגף חברה ונוער של
 עיריית פתח-תקה, פרלמנט השמיניות בעיר,
 שירות התעסוקה והיחידה להכוונת חיילים
 משוחררים במשרד הבטחון.
 היריד נחל הצלחה גדולה. 35 מעסיקים -
 כמו המשטרה, רשות שדות התעופה, חברות
 שמירה ובתי מלון באילת - הציעו למעלה מ-
 400 מקומות תעסוקה - וכ-300 (!) חיילות
 וחיילים, משוחררים או העומדים להשתחרר,
 נקלטו במקומות עבודה מוצעים.
 כן קיבלו הנאספים מידע על מוסדות לימוד,
 קופות החולים השונים וחומר הסברתי העשיר
 לעזור לחייל המשתחרר בהשתלבותו בחיים
 האזרחיים.
 בסוף הערב הרים עוד את המוראל האמן דני
 רובס.

1400 תלמיד

בתערוכת "אולטימה" במוזיאון "יד לבנים"

כ-1,400 תלמידים השתתפו בסדנאות
 האמנות שליוו את תערוכת "אולטימה"
 במוזיאון "יד לבנים", בהודרכתה של חדוה
 סוסר-ניסימוב, מוטי מרמר, מנהל המוזיאון,
 מוסר כי התערוכה שעוררה עניין רב בקרב
 הציבור הרחב ובקהיליית האמנות בארץ
 (העיתונות המקצועית הרבחה לעסוק בה,
 השאירה רושם רב על התלמידים שחוו ולמדו
 על הויקה שבין האמנות לבין המדע, בין הפיס
 לבין המטאפיסי, בין החלל לבין כדור הארץ
 שכה רבים עוסקים בהם בעולם של ימינו.
 המורות שליוו את התלמידים בסדנאות
 דיווחו, בין היתר, כי: "... הילדים נפתחו,
 ספגו תחויות ... התערוכה עוררה בהם רצון
 להמשיך וללמוד ... הפעילות היצירתית מהנה
 ביותר ... (נינה שפירא מבייס ביאליק)
 "התערוכה גרמה לתלמידים עניין והנאה ..."
 (אירית כהן מבייס "גוה-עור"); "הילדים נהנו
 מאוד ... רכשו ידע רב ... התכנון היה מאוד
 מגוון ... רחל לוינגר מבייס "קפלד"; "ביקור
 מהנה ומרחיב אופקים ... התלמידים נהנו
 מעבודת היצירה ... (מלכה סוכמן מבייס "נצח
 ישראל" בניס); "תוהו בלתי רגילה ... פתיחת
 אופקים לילדים ... (יעל ברון מבייס נצח
 ישראל בנות).

משתתפים באבלך במות

עליך אמך

גבי רחל מאיו ע"ה

בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

אתי, שיקה, בוריס,
 שלמה, יוסי, פאולינה

צוות דירות "דירן"

ההגנה 21, פ"ת

ליוסי מידן

משתתפים באבלך במות

אמר ע"ה

מי יתן ולא תוסיפו

דאבה עוד!

חיט פסח

מכון לאופטיקה

ההגנה 16, פ"ת, טל': 9319819

ליוסי מידן -

תיווך "דירן"

משתתף בצערך העמוק

במות עליך

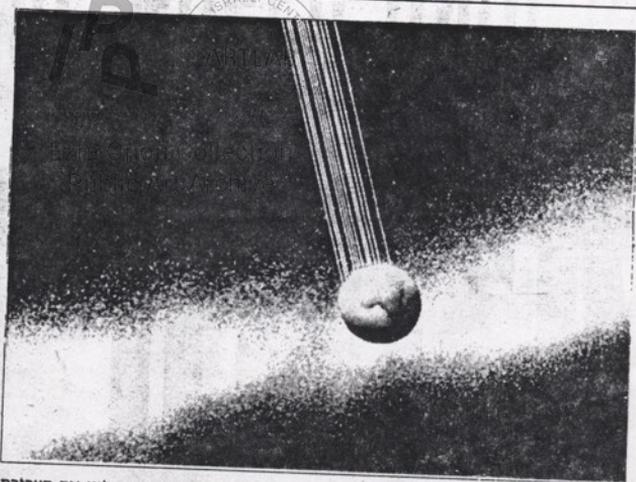
אמר ע"ה

ישראל שועלי

גל ה-120

אוסף עזרא אוריון
26.3.98 ארכיון תמונות הציבורי

169 "מלאכים"

כ"ז ומטאפיזי כ-1,400 תלמידים השתתפו בסדנאות האמנות שליוו את תערוכת "אולטימדה", שהתקיימה במהלך החודש במוזיאון "יד לבנים". התלמידים שהגיעו לסדנאות למדו על הזיקה שבין האמנות לבין המדע. בין הפיזי למטאפיזי, ובין החלל לבין כדור הארץ. מוטי מרמור, מנהל המוזיאון, מסר כי התערוכה עוררה עניין רב בקרב הציבור הרחב ובקהיליית האמנות בארץ, והשאירה רושם רב על התלמידים.

צילום: אלון רון

הנחות ופעילויות מיוחדות
לנושריה

... לא עם ...

כוננות טובות

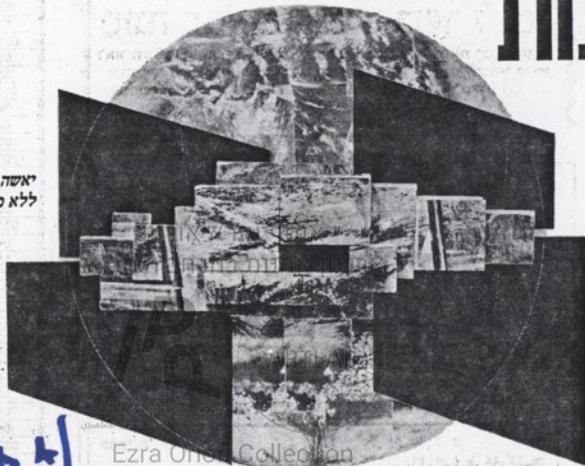
חיים לוסקי

אלטימה, דימויים קוסמיים באמנות הישראלית, אצורים: זאב דגן, מירי טרג, ליה לוי, עדה נעמני, מדיאן ערד, מתוך עד 31.3.93.

ב שני העשורים האחרונים הקמו באירופה מרכזים פריפאליים קטנים, גלריות עירוניות ומדיאונגים, אשר הציגו אמנות עכשווית צעירה, שהקרינה הוקם גם בארץ. פורום המדיאונגים לאמנות, המאגד בתוכו כ־9 מוסדות תרבות מהפרובינציה, שהחליטו לנקוט יוזמה משותפת לקידום האמנות הפלסטית. אולטימה היא אחת התערוכות הראשונות, הנערכת בחסות כמה ממוסדות אלה – תערוכה קבוצתית סביב נושא, שהיתה יכולה להיות פתח לייחס הנגמול הדרוש בין מרכזי ופריפריה בארץ. התערוכה, שהחלה את דרכה במדיאון די לבנים, פתח תקווה, נודדת עתה למדיאון ערד, משם תעבור לגלריה העירונית לאמנות ברחובות (החל מ־14.4.93), ולמדיאון הרצליה.

בטקסט צפוי, המסביר את הרעיון המוביל של התערוכה, אומרת רחלי לוי, אוצרת מדיאון די לבנים, פתח תקווה: מאז ומתמיד נעה ההכרה האנושית בין האמונה ביכולתו של האדם ובין תחושת אפסותו. אם נציב שתי עמדות מנוגדות אלו על גבי לוח מסומן שמשל לנו החלל בנקודת משען ארכימדיית לתהייה עצמית זו. במלים אחרות, ההכרה העצמית של האדם מתגבשת דרך תפיסתו את הקוסמוס... האמנות מתלבטת מאז ומעולם ביחס שבין החומר לרוחני. היא ניזונה מן הידע שמספקים לה המדע הפילוסופי... העלמות הקוסמוס, המחדרת את היחס שבין החומרי לרוחני, הפיסי והמטאפיסי, מהווה כר פעולה לאמנים בני זמננו.

כיצד מתחזק כוון קשה לבנות תערוכה איכותית, כעיקר מפני שרוחב היריעה אינו מקל על מציאת עקרונ מיון וסדר, עקרונ שאישרם לאוצרים ולצופים להבין את הסיבה לבחירתם של אמנים אלה ולא אחריה, ולהעמדתן של

יאשה צ'ירינסקי
ללא כותרת, 1990

א א ג פ

Ezra Omer Collection
Public Art Archive

אור למארים (אוריון) או מצייר שמש, ירח ועננים (ברג, אפרת), אין בכך יותר מאשר להצביע על מקורות השראה, על מאגר דימויים שהיה זמין לו ברגע מסוים. עיסוק בנשגב ובכלא ידוע, המוביל את האדם המקריש לכך את חייו אל סלול התפתחות רוחני ולא חומרי, חוש טיפול פנימי בעצמו ולא הנחה חיצונית. שלה. חרש מבע רגשי מורכב יותר ופחות שכלתני וגרמי מכפי שנעשה ברוב העבודות בתערוכה. קשה לומר ששיטה מבין המצינים (לבר, אולי, משה ניניו), מצליח בעבודה האליכמיסטית, שהאוצרים דורשים ממנה להפוך את האמנות מאובייקט של חומר לדעיין, מחומר לרוח.

אמנים אלה, שהיו רחוקים מאוד זה מזה לפני התערוכה, הן בחינה סגנונית והן מבחינת עומק טענות האמנות, נשארו מרוחקים גם לאחריה. הסריחכל הפך לתערוכה מטושטשת וחסרת כל חידוש, חן או טעם. הרכה כוננות טובות חברו ליוזמה של פורום המדיאונגים לאמנות, ואני מדוע גם להשקעה הרבה שהושקעה בעבודות, בתצוגה ובקטלוג המלווה, אך אין בכך די על מנת להשפיע מהפריפריה על המרכז.

עודד פלד כי בודד האור במסעיו

כי בודד האור במסעיו,
לקברים יפקח שפתי
פרח יפו ומירות
שחרור קמטר על
בר עץ התות
העירם, צפוד
שחורה ורקע בשלהי
תרף חורים, שלכת
עכשו.

כי בודד מסע האור,
דם זהב יפפפץ
פרידי העולם,
מתת שמש טובב
במרכבתו הולך
מערכה מכול רקיע
אפריזו לו טובב
הולך עונות
אדמה, פורש
ארגון באפרי
ערב.

כי בודד יתהלך במסעיו.
הנה
אור ליום,
ובכר חשכה מליטה
פניה בכנה ארתת

המוזיקלי האלומים כאלה נותנים לו הוא כמו מעיין נעורים. הפעם מצטרפת אליו תלגינה הפרטית שורה נודרת של מוזיקאים מלודים, שמצליחים בצורה יוצאת מן הכלל להתמוג אותו בצורה טבעית. התר

תערוכה

"אולטימה", בין הפיזי למטאפיזי. בית די לבנים.

נופים קוסמיים

נקודת מבט מרוחקת, כוכבים וגלקסיות רחוקות ומיתוסים של מחזוריות מאפיינים את התערוכה, המציגה את הנופים החדשים של האמנים בני זמננו

האמנות מתלבטת מאז ומעולם ביחס שבין החומרי לרוחני. היא גיוונה מן היעד שבמספים לה המדע והפילוסופיה, ובכלים שלה מגשרת בין השניים. תעלומת הקוסמוס המחדרת את היחס שבין החומרי לרוחני, הפיזי והמטאפיזי, מהווה כר פעולה לאמנים בני זמננו.

האמנים המשתפתים בתערוכה מתבוננים ביקום מכמה נקודות מבט. מנקודת תצפית מרוחקת ומבט אובייקטיבי של יצורים בעלי בינה המתבוננים בספקנות בנשעה על כדור הארץ, צופים בני אפרת ואבי סיוט כשואה האקולוגית והטכנולוגית המתרחשת ובאה על כדור הארץ.

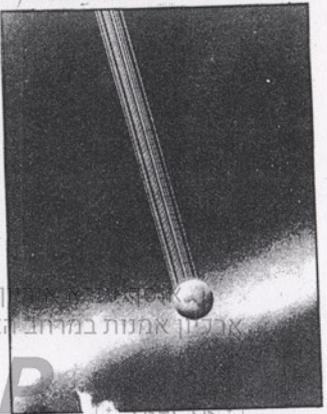
ידרו מוח, דרית פלדמן ויאשה צירינסקי משתמשים בחומר תיעודי, על כוכבים וגלקסיות רחוקות, כחומרים ליצירתם. דב אורנר וראובן ברמן מתחרים את עבודותיהם עם מיתוסים של מחזוריות, כעדות לאינסופיות של היקום.

מושגים רומנטיים מועלים מחרש אך בנוסח מודרני, נאור ועתיר ידע אצל גבי קלוזר ואבי כר, הבוחנים את החלל הציווי שבו הם עוסקים. עורא אוריו משתמש במרחב האינסופי כחלל אפשרי לפסליו, ומשה ניניו מציג את עבודתו כאובייקט המתקשר עם התגלית במרחב הקוסמי.

התערוכה מציגה את הפתיחות של האמנות הישראלית להשפעות חיצוניות ואת משאלתם של האמנים לא להיות מוזהים עם מקומיות. הם מרחיקים בנושאים למחוזות רחוקים עד לעולמות האחרים,

אמאס 26/2/93

"סניקס" הוא טרט שבו משחק מצוין ומשחק בימינו קפי דני, אשר מצידו מתלבש על טרטיס מתוחכם. זה לא הספור, כל כך פשוט: כשהטרטיס מעולה והבימור מצולל והשחקנים יודעים לשחק, אז למה שלא יצא טרט טוב? אבל מעל לכול, "סניקס" הוא דוגמה להצטמצמות הפער בין החיים לקולנוע: אם בתחילת דרכו של הקול-

ארכיון אמנות במרחב הציוני

פלנטות ולכוכבים בחלל הציוני. אלה הם הפנים החדשים, המש

משים חומרים ציוריים לאמנות.

ענת יהלום

ניצוצות

* בשבוע שעבר פורסמה תוכנית המנויים החדשה של מופ"ת לחודשים מרס-יולי. התוכנית מאפשרת צפייה בשתי הצגות של הקאמרי "מכתבי אהבה" בהשתתפות יונה אליאן ועורד תאומי, ו"תיק דפוק" בהשתתפות אבי טרמין ואלברט כהן. האפשרות השנייה כוללת את "מכתבי אהבה" בהשתתפות תיקי ריין ושמואל לילוני, ו"איש עם קשרים" בהשתתפות מרב גרי ושלמה וישינסקי.

גיים המדינה אשר חלו על העת הציוני הכנסת שנייהם חוזרים ונשנים בתסריט. אפילו אירועים פוליטיים, כמו התפוקתה של ברית המועצות, השפיעו על מהלך העניינים בעלילת הסרט, גם תוך כדי הצילומים עצמם.

כמו אלכימאים במעבדות אפלות ועלונות כימי הביניים, הרוחקים מרקחות קסם שאת כוחן אין לדעת לאשורו עד אשר ימומש, כך רכזים כאן חמשת ה"סניקס" - ה"מתנגבים" - על מכשיריהם, חוגר תיהם, משקפותיהם, מחשביהם, קולטניהם ומשבשי האותות שלהם - ורוקמים מוזימות בחברותא, מעבר הברדלי הניל והרקע שלהם. ליי הוקם של רוברט דרמור, דן אקרוד ודיוויד טטרמן למשימה הא פשוט הברקה בלתי פוסקת, וגם ליתוכם של סרטי פאטיה ורייב ניקס הוא יותר מסכיר. שנון, רענון, מתוחכם, נמרץ ומהנה.

רות צרויה

ידיאו

קי פתוח / ברנט קלמן (מורום) חביב מילם. 1992. 78 ד')

קומדיה רומנטית חביבה למרי בכיכובם של דולי פרטון וג'יימס וודס. פרטון מגלמת את דמותה של שירלי קניון, בחורה חביבה ופשוטה, שאינה מסתדרת כל כך עם גברים ועם החיים עם ככלל, אלא, כמו תמיד, יש לה לב זהב, וישר פנימי וחכמת חיים המסייעים לה ברגעים הקשים. וודס הוא ג'ק ראטל, עיתונאי מצליח, שהמתמחותו בסקופים עסיסיים. גם לו יש בעיות עם מסגרות אינטימיות. איכשהו העניינים מסתדרים לשיעור צנון כולם. גם של הצופים.

מי שר שם / סלובודן סיד'א (מורום) מילם. 1981. 100 ד')

משעשע

סרט יוגוסלבי חביב למרי שהופק בתקופה שבה יוגוסלביה נחשבה חלק ממשפחת העמים. העלילה עוקבת אחר אוטובוס כפרי העושה את דרכו לבלגרד, ערב מלחמת העולם השנייה. האוטובוס, מאזכר כטיפוסים כפריים משונים למדי, נעצר ע"י הצבא ומותרם ואיכשהו מגיע לבסוף לבירה המופצצת. סרט משעשע, רווי בסיטואציות קר מיות, אנושי ומלא באהבה אדם.

נערי החוף / צור מימון חביב (חמישה כוכבים). 1991. 90 ד')

אבן שפלה

אבן שפלה של הקולנוע הישראלי. אין ספק שהיתה כוונה רצינית להתייחס לרוח התפנוקים ברצינות, אולם הליווי הצמוד שימש כשמן אשר הניע את ההפקה הצולעת ממילא עד לקו הסיום המביך. אפי אבני, גל ירידי, רון עומר ועוד רעים אחרים שותפים לדבר הבלתי אכיל הזה.

אמנות / קובי הראל

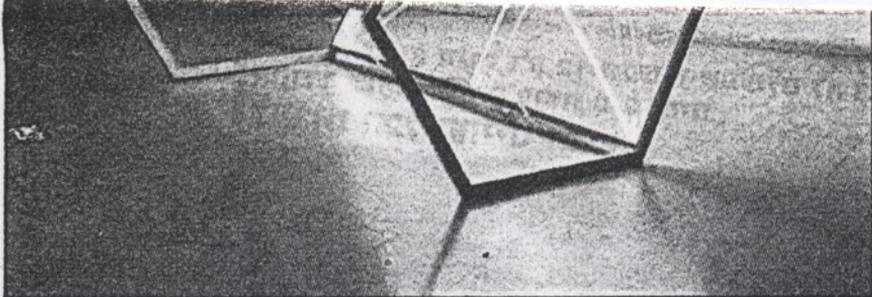
העולם המופלא

בתערוכה העוסקת ביחסי האמן והיקום סביבו, אין מרכבות חלל משוכללות ואף לא צגי מחשב מהבהבים. רוב העבודות עוסקות בנסיון להכיל את המרחב האין סופי ואפילו להתערב בו

אוסף עזרא אורין
ארכיון אמנות במרחב הציבורי "אולטימה", מוזיאון פתח תקווה

"אולטימה" היא תערוכה קבוצתית, שעוסקת ביחסי האדם (אמן) והיקום שמי סביבו. התערוכה נאצרה על ידי דליה לוי, מירי טרגו, יואב דגון ועדנה נעמני, כולם מנהלים מוזיאונים וחללי תצוגה של אמנות עכשווית מחוץ לערים הגדולות. הנושא נבחר בעיקבות הגל הגואה של ההתעניינות הציבורית בספרי המדע הפופורי לר: שמנפקים תמונות עולם חדשניות ומנומקות. עוט סובה לבחירת הנושא היתה שנת 1992 הוכרזה בעולם כשנת החלל הבינלאומית. במאמר המלווה את הקטלוג ישנה סקירה מקיפה של דימויים קוסמיים בעבודות של אמנים ישראלים, החל ביצחק דנציגר דרך יגאל תומרקין וכלה בגלקסיות המתפוצצות של אביבה אורי. אוצרי התערוכה העדיפו להציג עבודות שנעשו בעשר השנים האחרונות. העבודות המוצגות בתערוכה רחוקות מרחק רב מהדימוי הסופר-טכנולוגי הנגזר מהנושא. אין כאן מרכבות חלל משוכללות ואף לא צגי מחשב מהבהבים. הנגיעה ביקום והעמידה מול האינסוף יצרה מכנה משותף רחב שהוא פיתוח של תפיסות רוי מנטיות שמקורן באמצע המאה ה-19. רוב העבודות עוסקות במרחב האין-סופי, בניי סיון להכיל אותו, לתפוס את קצה קצהו ואפילו להתערב בו בדרך כל שהיא. חמשת ציורי מרחבי השמיים שצייר גבי קלזמר תופסים את כל הקיר שמול הכניסה. השיי מיים הריקים, המתוארים בשעות שונות של היממה, מוצבים על הריצפה. הצופה עומד מול מרחבי השמיים כמו הנזיר העומד מול הים בצירון של קאספר דוד פרידריך (צייר רומנטי בן המאה ה-19). אלה, שההורדה של השמיים לגובה הביצים והצבע התעשייתי האטום שאיתו מצוירים השמיים, עובדים כמרכיב אירוני שמתחמק באלגנטיות מהפאתוס המתלווה לנושא גדול זה.

גם אבי ברג מנסה להכיל בציוריו את השמיים, העננים והכוכבים. גם הוא מתחמק מהפאתוס הרומנטי, על ידי תיחום גרפי מדויק של העצמים המצוירים. מרחוק נראה כאילו ברג צובע את ציוריו במשטחי צבע חלקים ומוחלטים ומשתלט על המרחב הענק בעזרת סימון הנושאים. ממרחק קטן ניתן להבחין במלאכת

קישור בין טכנולוגיה מתקדמת לערכים אמנותיים. "בית שמש". רב אורנר

המכחול המדוקדקת ולהעריך את המאמץ שכריסון שפת הציור. גם דורו מזח מנסה להכיל מרחבים גדולים בתוך עבודותיו הקטנות. לצורך זה הוא משתמש בצילומי זירוקס המתארים את פניו המצולקים של הירח. על פני הירח הוא מפסל מבנים גיאומטריים, קוים בברזל צבוע. על אף שצילום זירוקס הוא תוצר של טכנולוגיה חדשנית, נראות העבודות של מזח כדגמים מחומרים דלים ותחליפיים ולא כיצירה עצמה. גם יאשה צ'רניסקי משתמש בתצלומי זירוקס של כדור הארץ, אך יוצר בעצם תרגיל אסתטי של קולאז' גיאומטרי מקוטע, שאוצר בחובו תחושות של חורבן. חרדות מפני מחלות הקידמה מוצגות גם בעבודותיה של דורית פלדמן. פלדמן מזהירה מפני "התפשטות הסימנים" ומדגימה בעבודה מערך של סימנים שונים שמתאר תופעות קוסמיות עצומות מימדים ליד תופעות מיקרוסקופיות של סימני הרמיה לחתך רוחבי של מוח.

העבודה של עזרה אוריון התרחשה בשנה שעברה בחלל החיצון והיא מודגמת בתערוכה באמצעים גראפיים. אוריון שולח לחלל בו זמנית שיבעה קרני ליזר מתחנות של סוכנות החלל נאס"א המפוזרות ברחבי העולם. עמודי אנרגיה אלה, שדוהרים בחלל במהירות האור ניקראים "קתרלה", כאסוציאציה ארכיטקטונית לעמודים הגבוהים של הקתדרלות הגותיות ולעמוד האין סופי של הפסל קונסטנטיין טיין בראנקווי. אמנם אוריון הוא הלוץ בשטח העבודה בחלל החיצון, אך היצירה שלו עדיין סובלת מחוסר איזון בין הבסיס הרעיוני המוצק והאמביציוזי לבין ביצוע רפה וחסר עניין מבחינה אסתטית. שני אמנים בתערוכה מצליחים לקשור באופן מוצלח בין אבזורים של טכנולוגיה מתקדמת לערכים אמנותיים. רב אורנר יצר את "בית שמש". זהו מבנה דמוי בית המורכב מקולטים שנועדו להפוך את אור השמש לאנרגיה חשמלית, ומאותיות ניאון צבעוניות שאמורות להדלק כתוצאה מהאנרגיה הזו. האותיות הדולקות יוצרות את המילה ART וכך מממש אורנר את הקשר העתיק (מאל השמש המיצרי דרך המיתולוגיה היוונית ועד השמש של ואן גוך). בין השמש כמקור חיים לאמנות. העבודה שהפסל של אורנר מוצג בתוך אולם סגור מנטרלת אותו מתיפקודו והופכת אותו להדגמת רעיון בלבד. "השלוליות" של משה ניניו הם העבודה הטובה ביותר בתערוכה. בעזרת זוג רמקולים גדולים וצילום של כתמים שקופים על פני זכוכיות שחורות שאוטמות אותם הוא מצליח ליצור דימוי לכיד, מיסתורי ומהדהד. פוטנציאל הקול מוקרן מהרמקולים הדמומים המוצבים כשפיותיהם לשמיים. מבעד לכתם השקוף ניתן לראות את מערכת העיגור לים המתכנסים של הרמקולים הדומים להתפשטות גלי המים בשלולית שאבן נפלה לתוכה. החיבור הלאקוני שיוצר ניניו בין מרכיבי העבודה נותן תוצאה עשירה ומורכבת יותר מסך כל מרכיביה. עוד מופיעים בתערוכה יצירות של אבי סיטון, שמפסל מבנים גיאומטריים מפח אלומיניום וכני אפרת שמיוצג בציור אחד לא מספק.

+

HERZLIYA MUNICIPALITY
HERZLIYA MUSEUM OF ART

עירית הרצליה
מוזיאון הרצליה לאמנות

ט"ו תמוז
03-6472147

You are cordially invited to the exhibition

הנכם מוזמנים לפתיחת תערוכת

ULTIMA

אולטימה

Avi Berg, Reuben Berman Kadim, Yasha Cyrinski, Benni Efrat, Dorit Feldman,
Gabi Klasmer, Dudu Mezah, Moshe Ninio, Ezra Orion, Dov Or Ner, Avi Siron

עזרא אוריון, דב אור נר, בני אפרת, אבי ברג, ראובן ברמן קדים,
דודו מזח, משה ניניו, אבי סיטון, דורית פלדמן, יאשה צירינסקי, גבי קלזמר

Saturday, 10th July, 1993 at 8.30 p.m.

מוצ"ש, כא' בתמוז תשנ"ג, 10.7.93 בשעה 20.30

Opening address:

Prof. S. GIORA SHOHAM

DALIA LEVIN, *Museum director*

IP
ARTLAB
FOR DIGITAL ART HISTORY
Ezra Orion Collection
Public Art Archive
09
- 551011
אמי

דברי פתיחה:

פרופ' ש. גיורא שוחם

דליה לוין, מנהלת המוזיאון

"ינות באדיבות" אליעז בינימינה, סדורי פרחים באדיבות
"דפוחים של אורית ואילנה" כיבוד באדיבות "מקור הבשר"

הי ליק: 7/9
ט"ו תמוז

קוקטייל

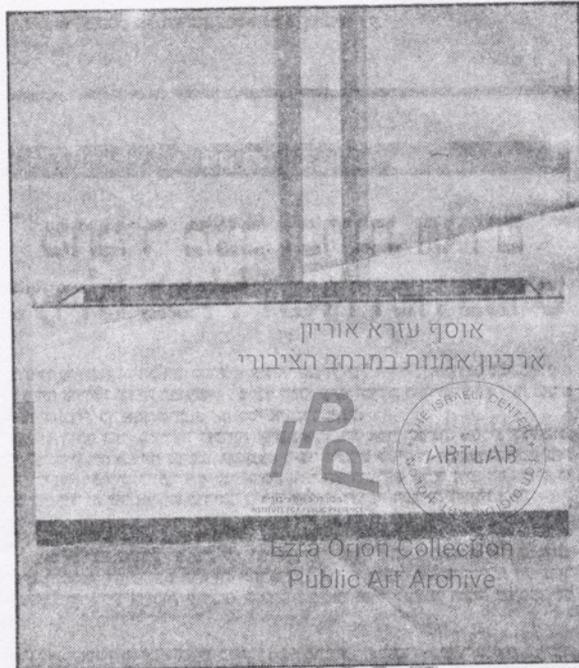
Herzliya Museum of Art (Yad Labanim) Habanim St. Tel. 052-551011. הרצליה טל. 052-551011, רח' הבנים, (בית יד לבנים), מוזיאון הרצליה לאמנות

שעות ביקור: א"ה 16:00 - 20:00, יום ו' סגור, שבת 9:00-13:00, 9 a.m.-1 p.m. Fridays Closed, Saturdays Daily: 4 p.m.-8 p.m.

חיבור בין אמנות למדע

תערוכת אולטימה - דימויים קוסמיים באמנות הישראלית. מוזיאון הרצליה לאמנות החל כמוצי"ש

בפתיחת התערוכה במוצאי שבת, שוהם ודליה לוי, המנהלת החדשה של מוזיאון הרצליה, 10.7.93, יישאו דברים פרופ' ש. גיורא

ראובן ברימן - קידום התיבה הפתוחה 1993

אצרים מארבעה מוזיאונים שותפים לתערוכת "אולטימה": יואב דגון - המנהל הפרוש של מוזיאון הרצליה לאמנות ושם תוצג התערוכה החל "ממוצאי" שבת; דליה לוי, המחליפה את יואב דגון, במוזיאון "יד לבנים", פתח תקוה; מירי טרגן - מוזיאון ערד; ועדה נעמני - הגלריה העירונית, רחובות.

"אולטימה" היא תערוכת נושא הבאה לבדוק את גישותיהם של אמנים ישראלים עכשוויים לנושא היקום, את התמודדותם עם מושגי החלל ואת השימוש בחומרים וכמימצאים, שהם תוצאה של מחקר החלל התוצרי טכנולוגיות מתקדמות.

החלל הופך במידה מסוימת ל"נוף" חדש ומרתק. הביטוי הקיצוני ביותר לתפיסה זו הוא בעבודותיו של עוזרא אוריון, ששינו קניי ליזור לחלל מנקודות שונות. ברחבי העולם בו זמנית (כתאוס עם סוכנויות החלל). עבודתו מיוצגת בתערוכה באמצעות רישומים ותצלומים והיא למעשה האדחומרת והמושגית ביותר. זוהי גם העבודה היוצרת את החיבור המובהק ביותר בין אמנות ומדע, עד כדי יישום ממש.

חיבור אחר בין אמנות וטכנולוגיה נוצר בעבודתו של משה ניניו, המציב תצלומים של שלוליות יאור על גבי פתחיהם של רמקולים, וכך יוצר חיבור בין שני הושי הקליטה. רב אורני מחבר בין מיתוסים מחזוריים מהעבר (כמו זה של מטעו של רע, אל השמש המצרי) עם טכנולוגיות עכשוויות - בפסלים שמשולבים בתוכם לוחות של קולט-שמש. מיתוסים מחזוריים מן העבר מעסיקים גם את ראובן ברמן-קידים. שלוש העבודות הללו נוצרו במיוחד לתערוכה.

האמנים האחרים משתמשים באמצעים אמנותיים מקובלים יותר: דודו מזח, דרית פלרמן ויאשה צירינסקי, משתמשים בצילומי זירוקס של תמונות מלווינים, בצירוף-חורים שונים.

אבי סיטון יוצר כלי תעופה פתח, המקורקים אל הקירות ומשוללים יכולת ממשית לתפקי מוזיק למרחב האמנותי. בני אפרת מתייחס בעבודותיו לשואה אקולוגית אפשרית. אבי ברב וגבי קלומר מתמקדים בציוור, והם בוחנים את החלל הציורי כמצב מטאפורי של החלל הקוסמי.

התערוכה הצגה כבר במוזיאון "יד לבנים" בפתח תקוה, במוזיאון ערד ובגלריה העירונית ברחובות. לקראת הפתיחה במוזיאון הרצליה יצא לאור הקטלוג.

חדשות רעננה

מקומן

הוד השרון

06/08/93

תערוכה

"אולטימה"

דימויים קוסמיים באמנות ישראלית,
תערוכה במוזיאון הרצליה

אלענה

נוגעות באין סוף. כל מה שנברא משמש לאמן זה דירת פעולה.

דודו מוז עושה שימוש בצילומי וירוקס מלוויינים ומביא את החלל אליו.

אחבת, מאוד נאת וצורתו "חור שוור", התבוננות בה היא כמסע על פני הידע. האמן מנסה לפתח שפת שילוב בין מדענים חזותיים-מקדים ועיבודם לתוך שפת האמנות הצורנית-צבעונית-מבנית.

אבי טישון שבים אל על ובתוכו חרד מניסיון ההשתלשלות אל המרחבים. הוא בונה כלי מים עקרים, מבנים אידיאליסטיים שתפקידם להישאר על הקרקע.

ראובן ברמן-קדים קושר בין התפיסות הקוסמולוגיות העתיקות לבין מימצאי המדע העיוני והאמפירי של זמננו. הוא מוצא קשר בין תמונת עולם קדומה להמונת עולם חדשה, העוסקות במושגים כמו סינסטה, כוחות דינמיים, אחדות בתוך ריבוי וניגודיות משלימה. יצירתו מובנית מחשיבה מתמסית, מצורות גיאומטריות ומידותיה הן של שורש המס, יחס המופיע ברצפת המרתון ובמקדשים אחרים ומשתת על יתקן הזהב.

נושא התערוכה רווי בתיאוריות וניסוחים בהשגות וחשיבה מרובה, הנכאים לידי מימוש ביצירה אמנותית שצריכה בסופו של דבר לעמוד בזכות עצמה גם ללא תרגום. ואכן תחת נושא "אולטימה" חברו תריסר אמנים מעניינים, חלקם מרתקים מאוד, המציגים תערוכה שניסיון השלמות והדייקנות בולטים לעין.

מועד הנעילה - 8.9.93

תריסר אמנים ישראלים לוקחים חלק בתערוכה המציגה את גישותיהם לנושא היקום: עורא אוריון, דב אורנר, בני אפרת, אבי ברג, ראובן ברמן-קדים, דוד מוז, משה ניניו, אבי סיטון, דורית מלמן, יאשה צירנסקי וגבי קלוזנר.

היוצרים מציגים את התמודדותם עם מושגי החלל, את השימוש בחמרים ובמצאים שהם תוצאה של מחקרי החלל ותוצרי טכנולוגיות מתקדמות. התערוכה הופקה במסגרת פורום המוזיאונים לאמנות ואוצריהם יואב דגון, מירי טרגן, דליה לויין ועדנה נעמני. הרעיון המוביל של התערוכה נעוץ בקשר החשיבתי שנוצר בין האמן והקוסמוס ובין החמרים השונים שפותחו לצורך חקר החלל בידי אנשי מדע ודעה, ושאינם משתמשים אותם אמנים.

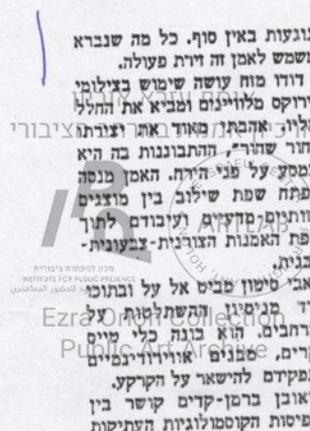
הידע הרב שנצבר במשך הדורות, ובעיקר בדורות האחרונים על הקוסמוס, גרמו גירוי לאמנים לצאת להרפתקאה הנפלאה של מימוש הקשר בין מדע, מיסטיקה, אלוהות, חמר, יצירה.

האמנים, כמוכן מאליו, ניגשים לנושא בדרכים שונות ויצירותיהם מבטאות את תחושותיהם, מחשבותיהם, חרדותיהם, שאיפותיהם והשגותיהם.

עורא אוריון כובש את החלל כשדה פעולה אישי, הוא מרחיב את שדה פעולתו אל האין סוף. "הסופר קתדרלות" ממוחזרת לעין הצופה את רעיונו של מיסול בין יקומי. גרמי השמים וקרני הלייזר מהווים עבורו אלמנטים למימוש אמונתו. הוא על הארץ ויצירותיו

האמנים, כמוכן מאליו, ניגשים לנושא בדרכים שונות ויצירותיהם מבטאות את תחושותיהם, מחשבותיהם, חרדותיהם, שאיפותיהם והשגותיהם.

עורא אוריון כובש את החלל כשדה פעולה אישי, הוא מרחיב את שדה פעולתו אל האין סוף. "הסופר קתדרלות" ממוחזרת לעין הצופה את רעיונו של מיסול בין יקומי. גרמי השמים וקרני הלייזר מהווים עבורו אלמנטים למימוש אמונתו. הוא על הארץ ויצירותיו

"אולימיה"

דימויים קוסמיים באמנות ישראלית,
תערוכה במוזיאון הרצליה

אלימנה

נוגעות באין סוף. כל מה שנברא משמש לאמן זה זירת פעולה. דודו מזה עושה שימוש בצילומי וידוקס מלוויינים ומביא את החלל אליו. אהבתי מאוד את יצירתו "חור שחור", המתבוננת בה היא כמטע על פני הידה. האמן מנסה לפתח שפת שילוב בין מצבים חזותיים-טריפיים ועיבודם לתוך שפת האמנות הצורנית-צבענית-מבנית.

אבי סיטון מביט אל על וכתובו חרד מניסיון ההשתלטות על המרחבים. הוא בונה כלי טייס עקרים, מבנים אווירודינמיים שתפקידם להישאר על הקרקע. דאוגן ברמן-קרים קושר בין התמימות הקוסמולוגית העתיקה לבין מימצאי המדע העיוני האמפירי של זמנו. הוא מוצא קשר בין תמונת עולם קדומה לתמונת עולם חדשה, העוסקת במושגים כמו סינסטוז, כוחות דינמיים, אהרות בתוך ריבוי וניגודיות בשלימה. יצירתו מוכנית מתשיבה מתמטית, מסודרת ביאומטרית ומידותיה הן של שורש חמש, המופיע ברצפת הפרתגון ובמקדשים אחרים ומשתתף על-ידי התבנית.

נושא התערוכה רווי בתאודיות וניסוחים בהשגות חשיבה מרובה, תבאים לידי מימוש כיצירה אמנותית שצריכה בסופו של דבר לעמוד בזכות עצמה גם ללא תרובם. ואכן תחת נושא "אולימיה" הברז תריסר אמנים מעניינים, חלקם מרתקים מאוד, המציגים תערוכה שניסוח השלמות החזיקות בולטים לעין. מועד הנעילה - 8.9.90.

תריסר אמנים ישראלים לוקחים חלק בתערוכה המציגה את גישותיהם לנושא היקום עורא ארצין, דב אדרנו, בני אפרת, אבי ברג, ראובן ברמן-קרים, דוד מזה, משה גיבוי, אבי סיטון, דורית פלדמן, יאשה צירנסקי וגבי קלומר.

הידידים מציגים את התמודדותם עם מושגי החלל, את השימוש בתמרים ובממצאים שהם תוצאה של מחקריו החלל ותוצרי טכנולוגיות מתקדמות. התערוכה תיפקד במסגרת פורום המוזיאונים לאמנות הוצרית עם יואב דנון, מדיה טרגן, דליה ליון ועדנה צעמני. הרעיון המוביל של התערוכה נעוץ בקשר החשיבתי שנוצר בין האמן והקוסמוס ובין החברים השונים שפותחו לצורך חקר החלל כדי אנשי מדע ודעה, ושאיתם משתמשים אותם אמנים. הידע הריב שנוצר במשך הדורות, ובעיקר בדורות האחרונים על הקוסמוס, גרמו גיוני לאמנים לצאת להרפתקאה הנבלאית של מימוש הקשר בין מדע, מיסטיקה, אלוהות, זמני, יצירת, אמנים, כמובן מאליו, נובעים לנושא בדרכים שונות ויצירותיהם מבטאות את תחושותיהם, מחשבותיהם, תרדויותיהם, שאיפותיהם והשגותיהם.

עורא אוריון כובש את החלל כשהוא פעולה אישי, והא מרויב את שדה פעולתו אל האין סוף. "השופר קתודלות" מסחישה לעין הנוצרת את רעיונו של מיטלר בין יקומי, גרמי השמים וקריי הלייזר מתוים עבור אלמנטים למימוש אמנותי, הוא על הארץ ויצירתו

מציירים את הציון הארוך ביותר

מוזיאון מגרל דוד בירושלים עומד לשבור שיא חלקה מתוך ספר השיאים של גינס. ילדים, בני נוער העריהם בני כל הדתות והלאומים, יוזמו ליטול חלק בציור הציון הארוך ביותר בעולם שיצויר בתוך המצודה העתיקה מגרל דוד, אורכו של הציור יהיה כחצי קילומטר. ציור

זה עשוי לשבור את השיא המצויין בספר השיאים שהוא ציור שאורכו 120 מטר שצויר על ידי אדם יחיד.

20.9.93

לכבוד,
עזרא אוריון
מדרשת בן גוריון
שדה בוקר 84980

שלום,

הנדון: תערוכת "אולטימה" אוסף עזרא אוריון
ארכיון אמנות במרחב הציבורי

בתאריך 7.9.93, הסתיימה תערוכת "אולטימה" במוזיאון הרצליה
לאמנות. העבודות הועברו לאוסף ובספת של חברת "בוימר את מודל"
ויוצגו מאוחר יותר בגלריה האוניברסיטאית חיפה.
רצ"ב צילומי כתבות שהתפרסמו בתקופת התערוכה בהרצליה.
כמו כן, מצורף מכתבו של יוג'ין מליכה גורר "ליאונרדו" המתעניין
באמנים המשתתפים בתערוכה. הכתובות נשלחו, לבקשתו.
תודה עבור שיתוף הפעולה.

בכבוד רב,

דליה כוין

2.9.93

מנהלת המוזיאון

IFAT

יפעת

המרכז למידע תקשורתי בע"מ - קטעי עיתונות, רדיו וטלוויזיה
Media Information Center-Press Clippings

"כנפית" קטעי עיתונות

"סלע" - סוכנות לקטעי עיתונות

המידע נאסף ע"פ הזמנת
ולשימושכם בלבד

המרכז למידע תקשורתי בע"מ

יפעת IFAT

המרכז למידע תקשורתי בע"מ
03-5617166-03-5618050

אוסף עזרא אוריון

יון אמנות במרחב הציבורי

מעריב

IP

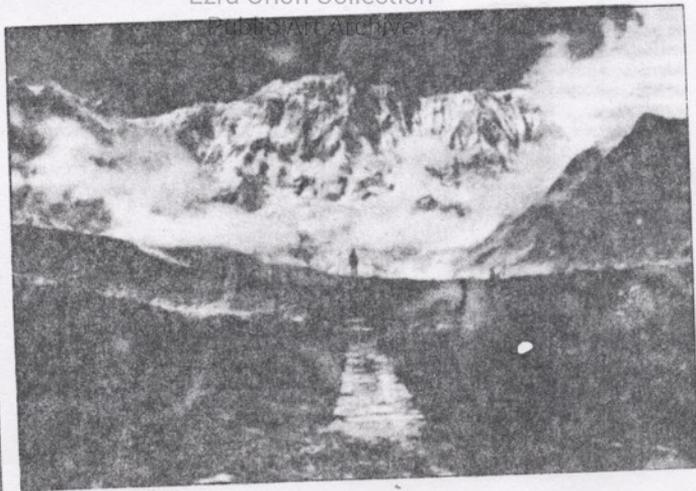
THE ISRAELI CENTER FOR ARTLAB

23.7.93

מעבד למערכת העמשה

Ezra Orion Collection

PUBLIC ARCHIVE

עזרא אוריון, עשיתו "מול האופורטה" המוצב בהרי ההימלאיה מופיע בחמונה, הוא אחד האמנים המוצגים
בימים אלה במזיאון הרצליה לאמנות. במסגרת התערוכה "אולטימה", התערוכה, שנדרה עד כה בין ארבעה
מזיאונים פרפרדיים (אוצרים: יואב דנון, מירי טרנן, דליה לוי ונעמה נעמי) באה לברוק את יצירותיהם של אמנים
ישראליים עכשוויים לנושא הייקום, את אופן ההתמודדות שלהם עם מושגי החלל ואת השימוש שהם עושים
במימצאים הנובעים מחקר החלל ומשימוש במכונולוגיות מתקדמות. עוד משתתפים: דב אורן, דורית פלדמן,
דודו מזח, אבי ברן, בני אפרת, יאשה ציריוסקי, אבי סימון, ראובן ברמן קדים, נבי קלסור ומשה ויז

Reuven Berman Kadim: 'Open Receptacle,' wood, brass and paint (Herzliya Museum)

Question of Space

By Gil Goldfine

Ultima," an exhibit of paintings, objects and sculptures organized and promoted by the directors of the Petah Tikva Yad Labanim Museum, Arad Museum, the Rehovot Municipal Art Gallery and the Herzliya Museum, carries the ambitious subtitle "Cosmic Images in Israeli Art." The 11 contemporary artists included have been chosen because they presumably examine the subject of the cosmos or investigate the historical applications of spatial theories by using materials and findings that are a consequence of space exploration and advanced technology.

Pretentious in word and deed, Ultima, except for a few exceptional pieces, is filled with a melange of mediocrity. The show is a perfect example of how curators and theoreticians are prepared to pursue an intellectual concept as a primary objective and then, almost as an afterthought, wrap their slogans and essays around unrelated art works made compatible with each other within the context of the written doctrine. Here, it just doesn't ring true, and the uncommunicative, obtuse catalog essay "The Promethean Connection," by S. Giora Shoham, does

Berman Kadim's "The Open Receptacle," an ingenious display of how, through relentless research and comprehension of both basic and esoteric mathematical-geometrical principles, the artist has transmuted several underlying theories of Near Eastern, Islamic and Greek classical cultures into a thoroughly contemporary, three-dimensional ark.

A lidless sarcophagus, the pleasing white-walled form has been fabricated around a synthesis of several geometric progressions, intricately woven patterns, the Golden Section and its root-five rectangle, the latter used by Greek architects for planning the floor of the Parthenon and by Egyptian planners of the early dynasties. The receptacle's interior walls contain a series of flat patterns which have been extracted from a recently discovered crystal structure and an amalgamation of several Islamic designs.

The ark's rim is made of polished brass rulers, each portion containing a calculated number of pegs in the famous Fibonacci progression, meant as an allusion for mounting the form's missing lid as well as establishing a foundation for the interior patterning. To this unique expression Berman Kadim brings his

167 ע"פ
"דבר" ס"א

istic proportions, scale and materials.

Both Dorit Feldman and Yasha Cyrinski see space as a cosmic phenomenon to be translated into three-dimensional reliefs and installations. Feldman brings to her work a plethora of personalized photographic images which are adhered to chunks of metallic volumes encised and etched with cryptic jottings. Cyrinski, in cubo-reliefs from 1990, enlarges satellite photos on a copying machine and applies them in a series of fanned appendages in a centrifugal vortex. While Feldman emulates the emotive and poetic aspects of outer space, Cyrinski closes in on documentation and truth.

Gabi Klazmer's five rectangular paintings, created a decade ago, have been resurrected once again to present a didactic question regarding the relative believability of painted space, at once fictional and concrete. Ezra Orion's "Super Cathedrals" are no more than slick illustrations of the solar system straight from a computer graphics program, but purport to be philosophical images describing inter-galactic communication.

"House of the Sun" is an interesting neon light and iron frame construction by Dov Or Ner which combines a futuristic look at solar energy with ancient views of Ra, new stars, the nature of time and, as he states "...a mechanism of hidden cultural continuity." On the other hand "A Pair of Puddles" by Moshe Nimio is a banal, certifiable esoteric floor piece consisting of two amplifiers covered by two discs of very thick glass overprinted with undecipherable linear images.

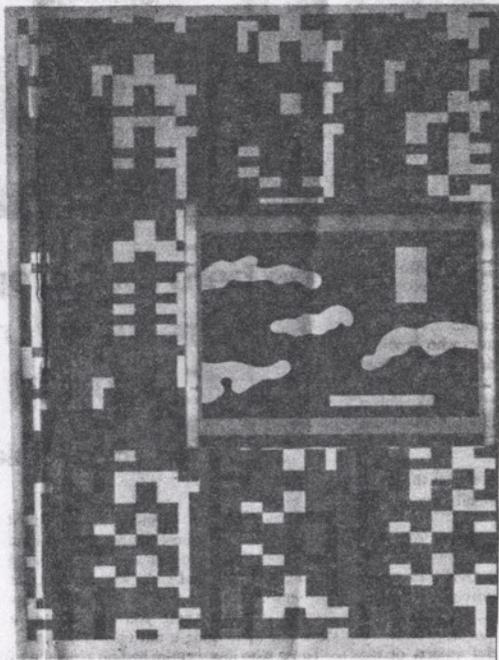
Paintings and tactile reliefs by Avi Berg and Dudu Mezach are dreary attempts to fit into the cosmic role model pursued by the curators, as are a few industrial-high-tech sculptural reliefs by Avi Siton and a near-meaningless acrylic on paper by Benni Efrat.

Ultima has been installed for the fourth and last time. Let it rest. Hardly worth a trip to Herzliya. (Herzliya Museum.) Through August. אוסף עזרא אוריון

MIRI NISHRI exhibits a limited number of confusing paintings surrounded by more than a dozen large black-and-white finished drawings. Her subjects range from acrobatic prenatal embryonic images to newborn infants set in surreal and mythical contexts. Nishri occasionally shows flashes of inspirational rendering coupled with a flair for unconventional compositions. Generally, however, her work is tedious and overworked. (Mabat Gallery, 31 Gordon, Tel Aviv.) Till August 15.

Public Art Archive

A TIRESOME two-person show comprises paintings by Rachel Proimovitz and Shirley Goldstein. The former's canvases are symmetrical abstractions in which sparkles, splashes, leaves and chips of garish, uncontrolled pigment collide at the pictorial center. The latter's pale umber picture planes are composed around random jottings describing earth, mud and straw populated by scratchy images of palms, turtles and an approximation of *The Sower* by Millet. (Sara Erman Gallery, 58 Ben Yehuda, Tel Aviv.) Till July 29. ◇

Shirley Goldstein: painting (Sara Erman Gallery, Tel Aviv)

Handwritten notes in Hebrew: "מבט" and "מבט" (Mabat).

אלברט איינשטיין אמר ש"החוויה הנפלאה ביותר שיכולה להיות לנו היא המיסתורין". האמנים המשתתפים בתערוכה "אולטימה - דימויים קוסמיים באמנות הישראלית", שתוצג במהלך יד לייאונסט כמוזיאון הרצליה, בחו לעצב, לתאר ולפסל דווקא את מה שלא ניתן לפירוש, המסתורין. האמנים הישראליים, המשתתפים בתערוכה רבת משתתפים זו, מציעים דיון על הקוסמוס, מתוך הפרדוקס הזה, פרדוקס המסתורין. קריאה את של המסתורין מציע עוזא אוריין, שמשגר קרני לייור ארץ כות להפליא לחלל, במסגרת פרויקט רב שנים, "קתרולות" שמו. גבי קלזמר, העומתו, מטיח ברומנטיות שכבות צבע, געשיות רכות בחדרה, בחמישה לוחות מלבניים, במסגרת הגדרה, שהוא מבצע בין חלל ריק אחר לחלל ריק שני.

דליה לוי, המנהלת החדשה של מוזיאון הרצליה, ומי שהשתתפה באוצרות התערוכה, מגיירה את הקו המנחה "המדע והרצאות הלוואי של המדע משה פיעים על חיי היומיום שלנו. ניסיון לבדוק מהו טיבן של אותן השפעות על אמנים ישראלים עכשוויים, גם מבחינת הנושא וגם מבחינת האמצעים, התערוכה בודקת עד כמה משתמשים באמצעים טכנולוגיים חדשים בעבודות, ועד כמה נגזרו הדי והגיון".

יש אנדבה באמנות הישראלית מהניסיון לתאר נושאים מקומיים. באילו האמנים מנסים להתגבר על הגרוויטציה של הארץ?

"הייתי מכנה את המגמה הזאת סוג של אכזבה וחירוף, במקומות אחרים, שנוחקו רק למחצה, ואולי במסתורין שלהם יש איזון תקווה".

התערוכה נאצרה במסגרת פורום המוזיאונים הפריפריאליים לאמנות, שהקים יואב דגון, המנהל האוצר הפורש של המוזיאון, על ידי לוי, מירי טריג, עדה עקמני ודגון עצמו. מלכתחילה היא היתה מיועדת להיות מוצגת בארכי עה מוזיאונים, ולפיכך יש לה ארבעה אוצרים, אמרת לוי, "התערוכה נפתחה בפתח תקוה כשהייתי אוצרת שם, ואף אתר לא היה יכול לדעת שתי גיע להרצליה כשאני אוצרת המוזיאון כאן".

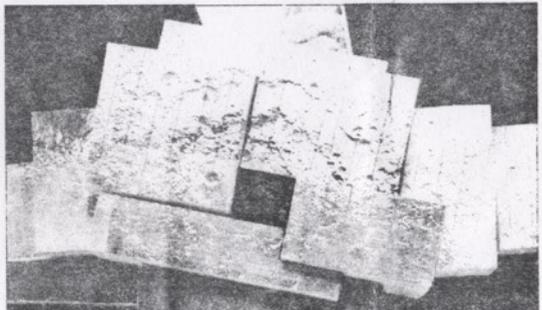
אוסף עזרא אוריון
ארכיון אמנות במחנה הלימודים
IR CENTER
ARTS
ASTORIA

מרכז תרבות ופדגוגיה
INSTITUTE FOR PUBLIC PRESENCE
מרכז תרבות ופדגוגיה

דורית פנדסן. "אני לוקחת את הצופה למסע פנים"

Ezra Orion Collection
Robert Aronson

פרדוקס המסתורין

במוזיאון הרצליה נפתחה בשבוע שעבר התערוכה "אולטימה - דימויים קוסמיים באמנות הישראלית", שתוצג במהלך

ליט עץ לכוד. "צילומי המכתשים הם צילומים של נאס"א, לפני הריטוש שהם עוברים, מספר צירינסקי, הצילומים בספרי החלל הפופולריים מעובדים לפסיקס, ומרוטשים כדי לקבל תמונה בהירה המסיפס הוא דרך להגיע למכלול, תוך כדי פיבורק. המדע הדי צריך קצת לשקר כדי להגיע לאמת".

אין בעבודות שלך ניסיון לתאר חלל. לביטע אותו. לומר עליו אמירה.

"לא. אמנות טובה בעיניי היא אמנות שמתעסקת בשאלות ולא בתשובות. א, מה עניין למצוא תשובות. מה שמעניין זה השאלה. אין תשובה מעניינת, השאלה מעניינת. זה מה שמרתק במדע, כל פתרון מדעי יוצר בעיה חדשה. ברויק כמו שאין דבר כזה 'סוף המדע'. מה שע עניין אותי בחומר לא היה החלל, אלא הצורך של האדם לתפוס את החלל. נאס"א מנסים כל הזמן להצדיק את החי פוש שלהם, הם לא צריכים להצדיק אותו. הצורך האנושי בתפיסת החלל מספיק".

לפני שבוע חודשים שב צירינסקי לארץ, אחרי שנים אחרות שבילה באירופה, שם הציג בגלריות ובמוזיאונים. פעם ביקשו ממני באירופה להגדיר ישראליות, אמרתי ישראלית הוא מ שלא נח לו עם הישראליות. יש פה צורך לנמק למה אנשים נוסעים מפה ולמה אנשים תוהוים לפה. זה משונה. הברבים בדרך כלל מתכממים במרטיס טיטה, ולכל את המוחדה.

"קשה לי לדמיין הרבה צופים שהיו באמריקה, חוזר וצופת והתבקשו לנמק למה הם חוזר. דוד גרינשפן כינה את זה מכבסת מלים, אני היגדתי לישראל מצד רפת, אני אנגלייה. היא שוקלת לחזור לאנגליה. לפי מכבסת המלים אנחנו עלינו לארץ, ואם היא תיסע לאנגליה היא תרד מהארץ. לא שמעתי שאנגליה יותר נמוכה מישראל".

אין לך הערבה מיוחדת למה שמי כינה "עייבים קוסמיים" באמנות.

"אני מוצא את זה כהטרדה. אין הצדקה לזה, אלא אם כן זה הנושא. התה ייחסות שלי אף פעם לא היתה מקומית. העולם מחולק היום למקומות שרוצים ייחוד ולמקומות שרוצים להתאחד. העיר לם תראשון אינו שלי. אני חושב שאמן צריך להיות נאמן 'להוויה שלו בתוך אמן. לא גדלתי על חסמבה, אלא יותר על קומיקסים אירופיים. העוני המקומי עזר לי להיחלש מהאמנות הזו".

אישו עזרא אוריון
ארכיון אמנות במרחב הציבורי

יאשה צירינסקי / איז חושבה מעיוניו / השאנה מעיוניו / Ezra Orion Collection

– דימויים קוסמיים
באמנות הישראלית,
שתוצג במהלך
יולי-אוגוסט.
בתערוכה רבת
משתתפים זו בחרו
האמנים לעצב,
לתאר ולפסל דווקא
את מה שלא ניתן
לפירוש - המסתורין.
שניים מהם, דורית
פלדמן ויאשה
צירינסקי, מספרים
על ההרפתקה

עולם הביולוגיה, המיסיקה, האסטרונג' מיה. למחיי בתקופה שהאמנות המושג גית הייתה מאוד דומיננטית, וזו צורת המחשבה שהרגלתי אליה, מהרעיון אל החומר, ומחומר אל הרעיון, שקולט הצופה. הפונקציה האסתטית היא פונקציה קיימת, אך לא היחידה. אני מתווכח בין מאגר ידע תרבותי קיים לבין הצופה ברח התיכורים החשישי שאני מנסה לעשות נכחית מצאות, בכריאת שפה חדשה משלי, שתיקה את הצופה להרפתקה.

פלדמן למדה במדרשה האמנות ברמת השרון בשנות השבעים. אולי השגים המפארות של המוסד, מבחינת התרצוג האנושי, האנרגיה הפרגונית

עזרא אוריון, אומרת ליון, "התערוכה נפתחה בפתח תקוה כשהייתי אוצרת שם, ואף אחר לא היה יכול לדעת שתי גייע להצליח כשאני אוצרת המוזיאון כאן".

רוביום של האוצרים אינו ניכר ב"אולטימה", שאינה ערב רב מגובש של כטיינים לחילוקי דעות וקונפליקטים על סמכות אוצרותיה, אלא תערוכה מגובשת, חדת אמירה וקונספציה, ורב גונית, בכל הנוגע לחומרים וצילום, ציור שמן, וזרקסים מעוברים, פיסול במתכת ואלומיניום, ולתכנים ועבודה עם המיסיקה אקולוגית בצד עבודה עם תפיסה אמטית, למשל.

בין האמנים הישראלים העכשוויים, שמציגת ליון, נמנים עזרא אוריון, בני אפרת, משה ניניו, צבי קלומר, אבי בריג ואבי סימון. דורית פלדמן, חושבת הרי צלילה, מציגה שלוש עבודות בתערוכה. החומרים, מתכת, אלומיניום, שקפים, צילום.

פלדמן: "העבודות כאן מתקשרות לתהליך שאני עובדת עליו בשנים האחרונות, של הסקת מסקנות ממערכות רחוקות כלפי פנים. קח את קופסת הסוד, שהיא בצורת מכושה, ועשיה אלומיניום, כדוגמה. וזה צורה אימגני טית כטבע, צורה כעלת כוח בחיבכים המטאפיסיים שלה. קופסת הסוד מייצגת את העתידני, מוכלטים בה צורת התפשי סות גלי קול, תרשימי זרימה באקלקטר וניקה, מטסיס, ליונין, מבנה מולקולרי, ותנועת האלקטרון בתוך האטום. כל זה יחד נותן צופן של תקופה, מאגר סימנים, כמו שפת ההירוגליפים".

העבודות שלך מאוד מוטוגננות. עשיריות. אין בהן שום דבר נזירי.

לא, אני לא נזירית. הדימוי היחיד לא מסקרן אותי, גם לא הצבע היחיד והצורה היחידה. באמנות הישראלית נזירות היא כפל לשון לעבודה שהיא מציגת. לי אין פעם לא הייתה כביה עם השפע. אני שלמה עם זה. מה שמסקרן אותי הוא ליצור איחוד מריבו, ליצור גוף הומוגני על רברים שונים. אני לוקחת את הצופה למסע פנימי דרך

עזרא אוריון, אומרת ליון, "התערוכה נפתחה בפתח תקוה כשהייתי אוצרת שם, ואף אחר לא היה יכול לדעת שתי גייע להצליח כשאני אוצרת המוזיאון כאן".

רוביום של האוצרים אינו ניכר ב"אולטימה", שאינה ערב רב מגובש של כטיינים לחילוקי דעות וקונפליקטים על סמכות אוצרותיה, אלא תערוכה מגובשת, חדת אמירה וקונספציה, ורב גונית, בכל הנוגע לחומרים וצילום, ציור שמן, וזרקסים מעוברים, פיסול במתכת ואלומיניום, ולתכנים ועבודה עם המיסיקה אקולוגית בצד עבודה עם תפיסה אמטית, למשל.

בין האמנים הישראלים העכשוויים, שמציגת ליון, נמנים עזרא אוריון, בני אפרת, משה ניניו, צבי קלומר, אבי בריג ואבי סימון. דורית פלדמן, חושבת הרי צלילה, מציגה שלוש עבודות בתערוכה. החומרים, מתכת, אלומיניום, שקפים, צילום.

העיסוק שלי הוא לא שכלתני. אני לא בונה עבודות, אני משמיד עבודות בשישת האלימינציה. העבודה קצרה, אבל התשתית ארוכה. הכוונה תחילה שלי לא לזווגטית לעבודה. מותר לי להיות ככה יותר כסוף העבודה ומותר לעבודה להיות יותר חכמה ממני. לעברך דה אסור לאבד את חוט השרדה שלה, אבל מותר לה לשנות את המשמעות שלה".

איזה אמנים אתה מעריץ?
"אני אוהב את פיליפ גבטון, אמן מר פשט, שעבר ליצור רע של כל מיני דמויות מיקי מאוס עקרות וטיפשות. גידו אהרן מעולם האמנות בזמננו, אבל נשחרר לו כמה אספנים".

יש אמנים ישראלים מנודים?
"כן, יש אמנים ישראלים מנודים, יותר דרך ההתעלמות מאשר דרך התוקפה. אמנים ווקסיים לשיחון פעו לה, אם הם לא מקבלים אותו, העבודה שלהם שקועת. תראה את 'אולטימה', אין פה אף עבודה שהייתה יכולה להיעשות ללא שיתוף פעולה. בסדירות. זו עבודה של אנשים, שהטבע הדומם שלהם מחייב גידורים מבודד".

כמו לצייר את ירושלים

יאשה צירינסקי, 34, ליד פריס, בא

המרכז למידע תקשורתי בע"מ - קטעי עיתונות, רדיו וטלוויזיה
Media Information Center-Press Clippings
"סלע" - סוכנות לקטעי עיתונות

המידע נאסף ע"פ הזמנת
ולשימושכם בלבד

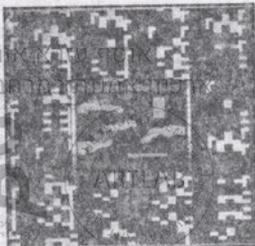
"כנפית" קטעי עיתונות

תאריך: 1993

תאריך: 1993

תערוכה

אמנות וחלל

התערוכה מוצגת במוזיאון תל אביב

התערוכה מוצגת במוזיאון תל אביב

מוזיאון תל אביב

עבודה של ברג
Ezra Orion Collection
Public Art Archive

אילטימה. גישותיהם של אמנים ישראליים עכשוויים לנושא היקום הן זו שא התערוכה. בין האמנים המשותתפים: עזרא אוריון, רב אורנר, בני אפרת, אבי ברג, אבי סיסון ודורית פלדמן. תאוצרים: "היקום הוא בשורה כתובה בצופן קוסמי. תפקידו של המדען לפענח צופן זה. ואכן המדענים בשנים האחרונות למדו על היקום יותר ממבט את קודמות ושוררו ידע שהוא כזה חשוב ביותר להתפתחות התברתית, הפוליטית והכלכלית שלנו... על האמינות להתמודד עם אתגר זה, כי שוב אין להפריד בין המדע ובין השלכותיו."

מתיחה: מוצ"ש, 20.30,
מוזיאון הרצליה

ציון

הקוסמוס - בין יכולות של האדם לאפסותו

תערוכת "אולטימה" במוזיאון הרצליה

בשבת שעברה נפתחה במוזיאון הרצליה לאמנות "אולטימה" - תערוכה ניידת שאצרה ארבעה אוצרים: יואב גנון, מירי טרגו, דליה לוי ויערה נעמני, במסגרת פרום המוזיאונים הפריפריאליים.

התערוכה עוסקת בשאלות קיומיות קוסמיות ואקולוגיות וברחבת אותן דרך הערשה הרמטית, בדרך כלל, של 11 האמנים המציגים: עודד אוריון, רב אורנר, דורית פלרמן, דודו מוז, אבי ברק, בני אפרת, יאשה צירינסקי, אבי סיטון, ראובן ברמקריים, גבי קלומר ומשה ניניו.

תערוכה מעניינת, שיש בה זוויות ראייה שונות בנושאים גבריים, המטופלים ברצינות גדולה מדי. קצת חוש הומור, או אפילו קריצה, היו עושים את הרברים נגישים יותר. הביקור בתערוכה מוכיח לי אמירה (לא ברור של מי הנוסח המקורי) הנשמעת בערך כך: "אל תיחא את החיים ברצינות רבה מדי, ממילא לא תצא מהם חי".

אוריון, שעיסוקו בחלל ונהייתו לפרוץ את היקום אל האדסוֹפּוֹס באמצעים טכנולוגיים חרישים, רומזו עור כפסלו "מעלות" שהו צב בירושלים ב'80, מציג בתערוכה את "ספר קטרדלה" 1, 2, 3, 4. מערך מפתח שיצא לדרך עם שינוי קרן הלייזר מתחת סוכנות החלל הישראלית בבר-ג'ורא ביוני '89. הבאה אחריה שר גרה באפריל '92 והיתה אחת מתוך שבעה מטולים שסוגרו בניצב למישור שכיב החלב בנקודות שונות של רשת (אנגר ורשת הקי ריה על שם הגאוגרף הגרמני, אלפרד ואגנר) ומיועדת למעקב אחר מיקום הדיפוזיט (המסלולים המסוגרים יוצרים "ספרא קטרדלה" 1, בחלק "ספר קטרדלה" 2). יושג החלל כנראה בשנת 2,000 מכל החנות הרשת וכן הלאה. נוסיוני האתאסטי של אוריון להשתלב בפסול כטבע מובהק היטב בתערוכה.

הפיסה אחרת מציגת פלרמן, המתמקדת עם חירת היקום בחומרים מרסיפיליות שונות. מונחת ראלומניום צבועים בצב עי הקולור והמקל לצב צילומים אורבניים ב"אולטימה" v, '92, על שם משהח מחשב, יש ארבעה אוריי צב מוגדרים באמצעים מעורבים ובמרכז צילום ירוני של ג'ו. יורק. העולם שלמטה מיוצג על ידי צבעוניות חושנית והחלל הציבורי בצילום עירוני. או אולי התרן הוא הנכון, לא ברור מה פה ומה שם, מה כהישי יד ומה מחנקה ל... 1986, רמה ליצירת האניגמטית המי וצנת בצורת רב חלקי, היא עבודת קובצת ומגודרת - מתווה למיתוס, לאניגמה המתקיימת בגי

הטיפול של בני אפרת מקורו בחרדה קיומית, שנובעת מהפרת האיון האקולוגי והמועברת ישירות לצופה מהנייר ב"2035" - '87. מאבקי כוח שהגריר הציורי משמש להם לפה. ברמקריים מציג את "התיבה הפתוחה" - '93, בגודל של ארון קבורה עתיק, שצורתו גיאומטרית וצבעו לבן. הפנים מפתיע, צבעוניות דגמית שחלקה מקורו בגיאומטריה האיטלמית שעיסרה מקדשים עתיקים. שפת התיבה מצופה לוחות פליו שעליהן זויים הסרורים קצב של חתר הווב (2 ו 1) המעסיק את האמן. עבודה אופיינית לרוד אמנים שלמר לעבר נתונים.

המשת הברים של קלומר המונחים נמוך, לרוחב הריצפה, מות"דים את הצופה עם המון קיר לבן. צבעוניות של שקיעות רומנטיות איך-סופיות הנחמדות בלובן הקיר הריק שברקע, ולבוסף "ווג שלוליות" '93, של ניניו. שני סימני דרך לתקופה - מגבירי קול טטנרטטיים מונחים על הריצפה, כשעליהם דסקיות וזוכיות שריטוי בלתי מוודה מטבע עליהן ומעלים רימיו אחר.

התערוכה היא טבילת אש ירודורית ראשונה ללוי, אחת הארצרות והמגולות החרשה. לוי נכנסה לתפקיד בראשית הוורש במקומו של יואב גנון, שפרש מסיבות אישיות.

קטלוג התערוכה המפורט נעשה בעריכתה של לוי והוא מערצב בטנגון נקראקרי. יש בו שני מאמרים מרכזיים: האחד משרתף לאוצרים שיצרו את התערוכה ומתאר בקצרה והתפתחות היסטורית של התייחסות האמנות אל בעיות קוסמיות. הוא מנסח הגדרה בהירה לרעיון שביסוד התערוכה, שמקורו בהכרה האנושית הנעה בין האמונה ביכולתו של האדם, ובין תחושת אפסותו. המאמר השני והארור הוא מעט יומרני מדי: ש. ג'ורא שוהם (פרופ') ומרצה ב"תחומי באוניברסיטת תל אביב), כתב טקסט מקצועי וארוך מדי על "הקשר הפרומתאי". טקסט שעובר מעל לראשו של קהל היעד ויוצר נתק מיוחד מהמונחים בתערוכה. חבל תערוכה מעניינת גם למי שאינו חסיד של אמנות מושגית.

227